

Anbringelse hos slægten

Workshop ved konference i Vejle
den 9. og 10. maj
”den gode anbringelse”

Slægtspleje – netværkspleje i vores organisation

- 2004 - Særlig opmærksom på netværksplejefamiliernes trivsel
- 25 netværksanbringelser i 2004
- Møde med netværksplejefamilierne
- Efterfølgende etableres kursus for netværksplejefamilier
- Netværksgrupper
- Anbringelsesreformen 2006, kurserne bliver obligatoriske
- I alt 285 netværksplejefamilier igennem kurserne

Program

- Ressourcer i netværket – øvelse
- Definitioner og overordnede hensigter i Barnets Reform omkring inddragelse af barnets netværk
- Undersøgelser omkring slægtsanbringelser
  - Hvad viser forskningen
  - Hvad siger de unge om slægtsanbringelser
- Hvordan afdækkes netværket?
- Hvordan forberedes familien på at løfte opgaven?
- Hvordan støttes familien bedst under anbringelsen?

Øvelse

Sid først for dig selv

Tænk over, hvad du ville gøre, hvis et barn i din slægt havde behov for at bo et andet sted end hjemme?

Tænk på et konkret barn. Det kunne være dit eget barn, dit barnebarn eller en nevø eller niece

Hvor kunne du forstille dig, barnet skulle bo, og er der nogen i barnets slægt, som ville kunne tage vare på barnet? Hvad ville det betyde for dig og for barnet, hvis det blev anbragt i denne familie? Ville du synes, at det var bedre, at barnet kom i en professionel familie?

Sæt jer efterfølgende mod hinanden to og to

Tal med hinanden om, hvor det ville være bedst for jeres barn at bo, og hvorfor...

Definitioner

- **Traditionel familiepleje:**
Anbringelse hos voksne, barnet ikke har tætte relationer til forud for anbringelsen
- **Netværksanbringelse:**
Anbringelse hos voksne, barnet har en relation til forud for anbringelsen – fx bedsteforældre, tanter, onkler, kammeraters forældre, naboer, pædagoger
- **Slægtsanbringelse:**
Anbringelse hos voksne, barnet har en *slægtsbaseret* relation til forud for anbringelsen – fx bedsteforældre, tanter, onkler

Lovændringer ved Barnets Reform vdr. barnets netværk

- Ved valg af anbringelsessted skal kommunen vælge det anbringelsessted, der bedst kan imødekomme barnets eller den unges behov
- Kommunen skal lægge vægt på anbringelsesstedets mulighed for at tilbyde nære og stabile voksenrelationer
Herunder vurdere om en anbringelse i en plejefamilie er mest hensigtsmæssig (§68b, stk. 2)
- Barnets ret til samvær med forældre og netværk (§ 71, stk.1)
- Støtteperson fra netværket til barnet (§68b,stk.4)

Lovændringer ved Barnets Reform

Uddannelse og supervision

For fuldtidsplejefamilier:

- 4 dages grundkursus skal gennemføres, inden familien modtager et barn i pleje §142,stk.3
- Tilbud og krav om 2 dages efteruddannelseskursus årligt §142,stk.4
- Krav og tilbud om supervision

Forskning om slægtspleje

- Andreas Lindemann/Anne-Dorthe Hestbæk:
Slægtsanbringelser i Danmark, 2005 (SFI)
- Jill Mehlbye:
Slægtsanbringelse – det bedste for barnet? 2005 (AKF)
- Laila Knudsen:
Børn og unge anbragt i slægten, 2009 (SFI)
- Turf Böcker Jacobsen og Tine Egelund:
Børn og unges oplevelser i slægtspleje – efter
anbringelsesreformen. Udgivet dec. 2010 (SFI)

Forskningsresultater

- Varighed/stabilitet
- Akut/hybrid anbringelse
- Hvordan klarer børnene sig?
- Anerkendelse og identitet
- Dilemmaer

Netværksplejefamiliens syn på plegebarnet

Tænker først og fremmest barnet som person frem for symptom.

Netværkspleje:

”Vi har Pelle i slægtspleje, han har nogle vanskeligheder”

Familiepleje:

”Vi har et plegebarn, der udviser vanskeligheder, han hedder Pelle”

Evt. film klip: At få et slægtsplejebarn ind i familien

Netværksplejebarnets perspektiv

- Børnene føler sig normale, selv om de er anbragte
- Børnene forbliver ofte i deres eget miljø
- Børnene har nære kendte voksne, de kan tale med
- Børnene udvikler også nye relationer til andre familiemedlemmer

Børnene føler sig normale

"Det (slægtsplejeforholdet) skaber mere en følelse af, at man stadig bor i en rigtig familie, og at det ikke bliver så fjernt fra alle andre – det er mere normalt – jeg synes altså, at det er godt.

Jeg forstiller mig, at det er bedre end at blive anbragt i en helt andet familie..

....man er så tæt på familien stadigvæk. For eksempel i mit tilfælde på mostre og onkler. Og jeg bor hos mine bedsteforældre og kommer med til de "rigtige" familiefester. Det synes jeg er godt."

Niels

"Det er jo min familie, så det er meget bedre, synes jeg... Jeg tror, det ville være et stort pres, at være hos sin egen familie (professionel plejefamilie) og så hos den familie man egentlig er i familie med."

Susie

Børnene forbliver ofte i deres eget miljø

”Altså, jeg kan huske, da jeg boede hos min mor. Der var det ofte, at min mormor var der.

Hun hjalp til med at passe mig og dengang, vidste jeg ikke rigtigt hvorfor.

Og så - jeg kan ikke rigtig huske overgangen – altså selve det med flytningen, men nu bor jeg her, og det er også fint”. Niels

”Der var tre mennesker, der kunne tage hånd om os. Vi havde min kusine, og vi havde min moster, og så havde vi min fætter, og fordi jeg ville afslutte 9. klasse i Skanderborg, så valgte jeg fætter Kim. Det var jo udelukkende på grund af 9. klasse, og det var tæt på.. Kim havde været meget fremadtænkende, altså han havde regnet det hele ud. Da min mor blev syg, begyndte vi at få kontakt til ham, og så begyndte han at tilbyde at vi kunne komme til Silkeborg og overnatte i en weekend” Leif

Børnene har nære kendte voksne, de kan tale med

- *"Det er de (mine forældre - om morbroderen og dennes kone), fordi jeg er deres datter, altså fordi vi er blevet så tætte, og jeg kan sige alt til dem, og jeg tror, vi er tættere end mange af mine veninder er med deres forældre"* *Elise*

- *" Det soveværelse, de havde, det gav de til os, og så satte de en væg op, så vi fik hver sit værelse. De måtte yde ekstrem meget af sig selv, for at vi kunne flytte ind, og der var mange hensyn. Så det var et stort offer for dem, og det er selvfølgelig noget, man ikke indser, når man bor derovre. Der er først noget, jeg har kunne blive sådan oprigtigt taknemmelig for, efter at jeg tog derfra".* *Leif*

Børnene udvikler også nye relationer til andre familiemedlemmer

Indenfor slægtsplejefamilien

"Da jeg flyttede herhjem var han 14, og ....når min farmor og farfar ikke lige var hjemme, så skulle han hente mig fra børnehaven eller dagpleje og passe mig, så jeg kiggede altid på, hvad han lavede på computeren. På den måde har han lært mig alt det der, og jeg har så af mig selv lært resten....."

.....Jeg har sat ham i den inderste 8(cirkel), for selv om jeg nok ikke snakker så meget med ham lige nu, fordi han har travlt, så synes jeg altid, at han har været der som en storebror for mig og hjulpet mig når jeg har haft problemer. Ham er jeg meget glad for" Niklas

Børnene udvikler også nye relationer til andre familiemedlemmer

Udenfor slægtsplejefamilien

”Jeg har haft en god onkel, der har støttet meget op om mig. Han har været en vigtig person i mit liv... Inden for de sidste 6 år, der har jeg jo været teenager, og der har han været der for mig. Hvis jeg blev anholdt af politiet eller andet, så mødte han op og forklarede mormor, at sådan er ungdommen nu og det kan hun ikke lave om på. Han har været sådan en slags far for mig, mere end en onkel, nærmest”

Christoffer

Udfordringer i arbejdet med netværkspleje

- Barnet bor der allerede –
godkendelsesproceduren vanskeliggøres
- De ikke biologisk beslægtede bånd –
den ene netværksplejeforældre, som ikke er i familie med
barnet kan være mindre motiveret
- Alliancer forældre og slægtsplejeforældre –
samvær og tilsyn svære at styre
- Tætte følelsesmæssige relationer –
særlig risiko for barnet ved sammenbrud
- Bedsteforældre som netværksfamilie –
risiko for at de ikke kan være der barndommen ud

Udfordringer - dilemmaer

- Netværksplejeforældre oplever hyppigere end traditionelle plejefamilie samarbejdet med forældrene problematisk
- Plejeforældrene modtager signifikant mindre støtte end traditionelle plejefamilier – i form af deltagelse i kurser, supervision og tilsynsbesøg
- Med Barnets Reform stilles krav om øget uddannelse, supervision og tilsyn af netværksplejefamilier
- Samvær - Svært at passe på børnene, *evt. filmklip*

Hvordan sikrer vi, at anbringelserne er holdbare og til gavn for barnet?

- Grundig undersøgelse af barnets netværk
- Inddragelse af barnet med mulighed for at tale med neutral person, evt. person fra barnets netværk
- Inddragelse af netværkspersoner med betydning for barnet
- Netværksfamilierne får den nødvendige undervisning, støtte, vejledning og supervision
- Netværksfamilierne støttes i at give udtryk for deres behov

Hvordan sikrer vi, at anbringelserne er holdbare og til gavn for barnet?

- At forældrene støttes til at acceptere anbringelsen og modtage hjælp til at bevare en tilfredsstillende rolle i netværket
- Støtte til at tackle uenigheder eller konflikter i netværket
- Tydelige samarbejdsplaner
- Regelmæssig opfølgning med hele familienetværket

Metoder til undersøgelse af ressourcer i netværket

- Netværkstegning
- Genogram
- Livshistorie
- Familierådslagning
- Netværksmøde
- Signs of safety

Hvordan undersøger vi barnets netværk med henblik på en konkret netværksplejefamilie?

- Barnets relation og tilknytning til familien
- Barnets ressourcer og loyalitetsfølelse
- Netværksplejefamiliens tilknytnings-kompetence
- Familiens evne til at samarbejde med den øvrige familie
- Opmærksomhed på barnet og hele familiens kriser
- Familiens fokus på barnets udvikling

Hvordan undersøger vi barnets tilknytning?

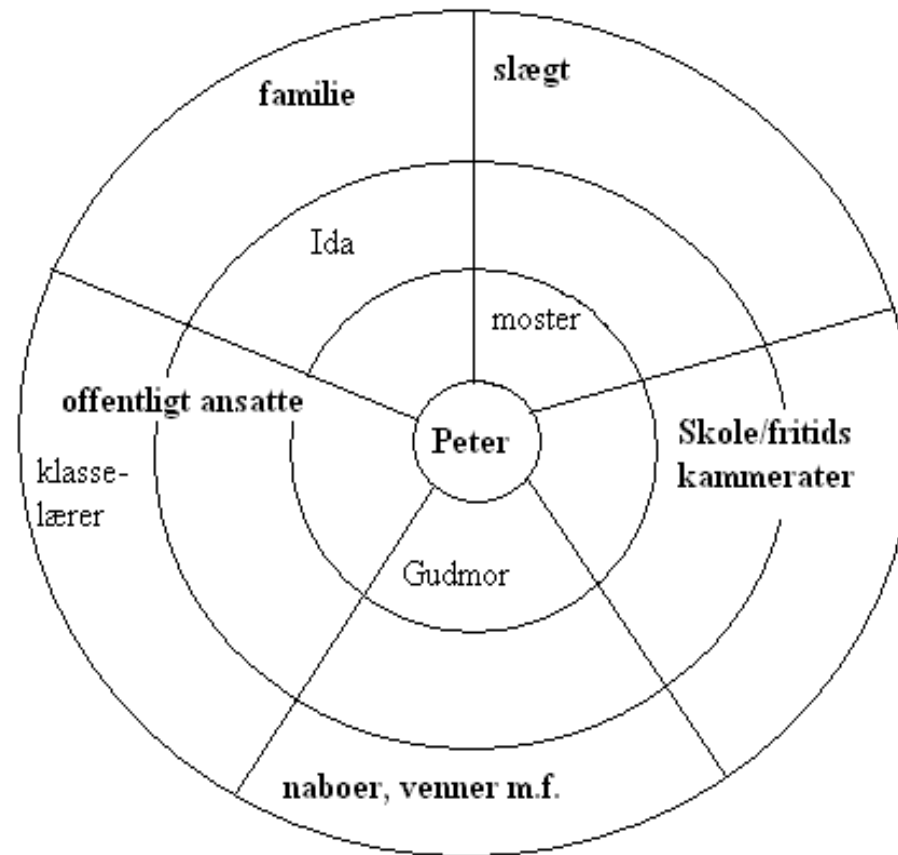
- Samtaler – netværkstegning
- Spørg ind til personerne, barnet tegner eller nævner
- Formuler spørgsmål efter modenhed, ex hvem kan du gå til, hvis du er bange, ked af det, sulten osv.
- Spørg konkret ind til barnets relationer til netværksfamilie under overvejelse.
- Spørg konkret ind til barnets relation til eventuelle børn i familien
- Husk, at børn taler i øjeblikks billeder!

Udfordringer i godkendelsesprocessen

- Alder
- Boligforhold
- Egne børn (kusiner og fætre)
- Vanskeligere at godkende familier, som kan være forskelligt fra ens egne normer.
- Økonomi
- Slægtsplejeforældre modtager signifikant mindre støtte - økonomisk såvel som støtte i form af rådgivning, vejledning, supervision, tilsynsbesøg og kurser

Netværkskort med udgangspunkt i barnet

Forberedelse af slægtsplejefamilien

Når slægtsplejefamilien er udpeget:

Temaer:

- Barnet/den unge
- Handleplan
- Undersøgelse af familien
- Vilkår tydeliggøres
- Grundkursus

Løbende støtte til netværksanbringelsen

- Samtaler med barnet om barnets tilværelse
- Støtteperson til barnet og til forældrene
- Rådgivning /supervision til netværksplejefamilien
- Netværksmøder/familierådslagning
- Tilbud om konfliktløsning eller forebyggende samarbejdssamtaler
- Opfølgning/inddragelse af relevante netværkspersoner
- Kurser til netværksplejefamilien
- Netværksgrupper

Råd fra en netværksplejefamilie

fra artiklen

”En netværksplejefamilies arbejde med tilknytning”

- at de voksne også husker at dyrke hinanden
- at man sikrer sig opbakning som netværksplejefamilie
- at man undersøger, hvad man går ind til, før man påtager sig opgaven
- at man har egne gode rollemodeller med hensyn til tilknytning
- at netværket tages med på råd
- at der i processen - efter at barnet er anbragt - arbejdes mere med hele netværket,
- at man finder et eget netværk af netværksfamilier.
- Tiden til en netværksgruppe er godt givet ud. Skulderklap fra andre netværksfamilier i samme situation er gode at få, især når der er konflikter i forhold til ens eget familienetværk.

Netværksgrupper for netværksplejefamilier

Opstart

Inddragelse af deltagerne

Form, indhold, struktur

Åben/lukket gruppe

Selvkørende/støttet gruppe

Temaer

Udsagn fra netværksfamilier

om at tilhøre en netværksgruppe

- *"At være i cafégruppen er som at have fået en ekstra familie" (Heidi)*
- *"Jeg tror ikke, at vi havde været der, hvor vi er i dag, hvis vi ikke havde haft cafégruppen" (Ole)*
- *"Et fagligt og personligt frirum med helt forskellige, men ligestillede mennesker" (Anita)*
- *"Et superskub til netværksfamilier" (Winnie)*

Netværksgruppens betydning

klip fra interview med Signe

Hvad har netværksgruppen betydet for dig?

”Først og fremmest, at jeg ikke har følt mig alene; dernæst at der er mange forskellige måder at håndtere tingene på, og at det er okay at være forskellige. Det vi deler, tror jeg, er nok kærligheden til børnene og engagementet i bestræbelserne på at få skabt et værdigt liv for de børn, som har og har haft nogle svære odds i tilværelsen.”

Erfaringer med slægtspleje

Sæt jer sammen i en gruppe på 4 og drøft jeres erfaringer med anbringelse i slægten.

Har I en anbringelse, som er gået dårligt – så prøv at tale sammen om, hvad der er sket.

Hvornår i processen er det gået galt?
og hvad er gået galt?

-

Vælg én eller højst to sager.

Hvordan kan disse erfaringer bruges fremover?

Tak for i dag!

Underviserne er:

Marianne Folden

Mobil: 2048 5264. E-mail: mf@fabu.dk

Kirsten Andersen

Mobil: 2382 0276. E-mail: ka@fabu.dk

Fabu tlf. 3876 0680

www.fabu.dk